

Commissariaat-generaal
voor de vluchtelingen en de staatlozen

Jaarverslag 2004

Index

A.	Inleiding	3
B.	Belangrijkste ontwikkelingen in 2004	4
C.	Beknopt overzicht van de asielprocedure	6
	1. Opdracht van het Commissariaat-generaal	6
	2. Wettelijk kader	7
	3. Wetswijzigingen	7
	4. Asielprocedure	10
D.	Organisatie	13
	1. Commissarissen	13
	2. Personeel	13
	3. Begroting	16
	4. Infrastructuur	16
	5. Organigram	17
E.	Behandeling van de asielaanvragen	18
	1. Casemanagement	18
	2. Dossierbehandeling	22
	3. Cedoca, de Documentatie- en Researchdienst	26
	4. Internationale Betrekkingen	29
	5. Juridische Ondersteuning	31
	6. Tolken	32
	7. Uitreiking van documenten	33
	Afkortingen	35
	Bijlagen	36

A. Inleiding

Overeenkomstig artikel 57/28 van de Wet betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen brengt de commissaris-generaal elk jaar verslag uit over zijn opdracht aan de Minister van Binnenlandse Zaken. Een afschrift van dit verslag met de eventuele opmerkingen van de Minister wordt door de Minister aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers en aan de Senaat overgemaakt.

Dit verslag verduidelijkt niet alleen de werking van het Commissariaat-generaal, maar biedt eveneens een algemeen overzicht van de asielproblematiek in België.

Dit zeventiende jaarverslag betreft het werkingsjaar 2004.

Het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (CGVS) werd opgericht in 1988. Op dat moment werd een einde gesteld aan de delegatie van de bevoegdheid aan de vertegenwoordiger in België van het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (HCV). Deze bevoegdheid werd overgenomen door het CGVS, een nieuwe onafhankelijke administratieve overheid met quasi-jurisdictionele inslag.

De jaarverslagen van de voorgaande jaren zijn te vinden op de website van het Commissariaat-generaal: <http://www.belgium.be/cgvs>.

B. Belangrijkste ontwikkelingen in 2004

2004 was voor het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen in vele opzichten een overgangsjaar.

Na het vertrek van de vorige commissaris-generaal, Pascal Smet, naar de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in september 2003, werd de leiding van het Commissariaat-generaal waargenomen door Dirk Van den Bulck die gedurende het volledige jaar 2004 de functie van commissaris-generaal ad interim uitoefende. Na een vergelijkende selectieprocedure georganiseerd door Selor, werd hij benoemd tot commissaris-generaal met ingang vanaf 1 januari 2005.

WETSWIJZIGINGEN

Op wetgevend vlak werden er in 2004 geen grote wijzigingen doorgevoerd. Naast de toevoeging van een artikel aan de Vreemdelingenwet,¹ werden er een aantal Koninklijke Besluiten over de werking van het Commissariaat-generaal en de Dienst Vreemdelingenzaken gepubliceerd. Deze KB's vormen een aanvulling op de Vreemdelingenwet op het vlak van personeel, budget en procedures en bevestigen voor het grootste deel de reeds bestaande praktijk. Vooral belangrijk is dat de kandidaat-vluchtelingen meer procedurele waarborgen krijgen en dat dit bijdraagt tot een kwaliteitsverbetering van de genomen beslissingen.

De problematiek van de niet-begeleide minderjarigen stond in de kijker met de oprichting van een Dienst Voogdij, voorzien door de Wet van 24 december 2002 en effectief tot stand gekomen op 1 mei 2004, waardoor voor deze minderjarigen een onmisbare bescherming wordt verzekerd.

EVOLUTIE ASIELAANVRAGEN EN BESLISSINGEN

Na de asielcrisis eind 2000 met een recordaantal van 41.991 asielaanvragen is de storm enigszins geluwd. De instroom is verder gedaald tot 15.357 nieuwe kandidaat-vluchtelingen in 2004. Asielaanvragen worden opnieuw systematisch binnen korte tijd behandeld (2 à 3 maanden in de ontvankelijkheidsfase). Er werd werk gemaakt van het inhalen van de achterstand in de behandeling van de asielaanvragen die van 44.000 dossiers in augustus 2001 daalde tot 20.098 eind 2004.

Het aantal asielaanvragen is in 2004 verder gedaald. Maar in vergelijking met andere landen van de Europese Unie en het aantal asielaanvragen midden de jaren '90 blijft het aantal asielaanvragen relatief hoog. Uit de cijfers van het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen (HCV) blijkt een algemene sterke vermindering van het aantal asielaanvragen in 2004. De daling van de instroom is in België echter duidelijk minder scherp dan in andere Europese landen zoals Nederland (laagste niveau sinds 1988) of Duitsland (laagste niveau sinds 1984).

Wat het wegwerken van de achterstand betreft, vormde 2004 een keerpunt. Tot midden 2004 werd er nog achterstand van dossiers uit de ontvankelijkheidsfase behandeld. Deze is nu zo goed als volledig weggewerkt, zodat er sinds midden 2004 ten volle werk kan worden gemaakt van het wegwerken van de achterstand van de dossiers ten gronde. Eind 2003 bedroeg de totale achterstand nog 23.909 dossiers, in 2004 is dit aantal geslonken tot 20.098 dossiers.

Het aantal erkenningen is in 2004 sterk toegenomen: er werden in 2004 2.275 beslissingen tot erkenning genomen tegenover 1.201 in 2003. In absolute cijfers is dit een duidelijke stijging, maar relatief gezien (in vergelijking met het totaal aantal beslissingen ten gronde) is de stijging niet zo uitgesproken (zie verder meer details). De stijging heeft dan ook voornamelijk te maken met de stijging van het aantal beslissingen ten gronde.

¹ Aan de Wet van 15 december 1980 werd een artikel 55 toegevoegd waarin staat dat een asielaanvraag zonder voorwerp wordt wanneer de vreemdeling tussentijds gemachtigd wordt tot een verblijf van onbepaalde duur.

Ook in 2004 blijft het oneigenlijk gebruik van de asielprocedure groot. Het grootste gedeelte van de asielaanvragen blijkt onontvankelijk of ongegrond te zijn: 86% van de eindbeslissingen is negatief. In de meeste gevallen wordt een asielaanvraag geweigerd bij gebrek aan geloofwaardigheid: de aangehaalde identiteit, de herkomst of feiten blijken verzonnen of niet waar te zijn. In sommige gevallen is er sprake van manifeste fraude.

INFORMATISERING

In 2004 werd de weg van de informatisering verder ingeslagen.

Het documentair intranet, het project rond het elektronisch beschikbaar maken van alle informatie uit de bibliotheek van de Documentatie- en Researchdienst (Cedoca) voor de medewerkers van de asielinstanties, werd in 2004 gebruiksklaar gemaakt. Het gaat om een zeer performant systeem dat om het wereldomvattende karakter van de informatie en de Belgische eigenheid te benadrukken, de naam Glo.be kreeg. Bovendien bevat Glo.be een geavanceerde zoekmachine die het mogelijk maakt op een efficiënte, nauwkeurige en snelle manier gegevens op te sporen.

2004 werd afgesloten met een beschikbaar volume van om en bij de 35.000 documenten, waaronder rapporten, foto's en gedetailleerde kaarten. Een echt huzarenstukje, vooral als men weet dat onze partnerlanden gelijkaardige projecten hebben laten ontwikkelen door privé-firma's en dat de realisatie ervan vaak vele jaren in beslag heeft genomen.

EUROPA

Op Europees vlak vormde het jaar 2004 een ijkmoment in het kader van de pogingen om te komen tot een meer geharmoniseerd Europees asielbeleid. Het Verdrag van Amsterdam voorzag immers in een deadline (30 april 2004) voor het vaststellen van minimumnormen in een zestal asielgerelateerde onderwerpen.

Twee belangrijke richtlijnen lagen nog in de weegschaal. Voor de zogenaamde "kwalificatierichtlijn" met minimumnormen voor de erkenning van vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming behoeven, en de inhoud van de verleende bescherming, werd de datum net gehaald. Deze richtlijn heeft voor België een belangrijk gevolg: we worden immers verplicht op korte termijn een subsidiaire beschermingsstatus uit te werken. Voor de tweede richtlijn, de zogenaamde "procedurerichtlijn", slaagde men niet in het opzet. Omdat de uiteindelijke versie grondig verschilt van het oorspronkelijk Commissievoorstel is een nieuw advies van het Europees Parlement nodig. Pas daarna kan deze richtlijn met éénparigheid van stemmen, inclusief van de nieuwe lidstaten, worden goedgekeurd.

C. Beknopt overzicht van de asielprocedure

1. OPDRACHT VAN HET COMMISSARIAAT-GENERAAL

Missie

Als onafhankelijke federale instantie is het de opdracht van het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen om binnen het raam van de Belgische asielprocedure bescherming toe te kennen aan vreemdelingen die een gegronde vrees voor vervolging koesteren.

Taken

Daartoe wordt elke asielaanvraag nauwgezet onderzocht overeenkomstig de internationale, Europese en Belgische regelgeving, waarbij met de asielcontext rekening wordt gehouden.

Concreet betekent dit:

- het verlenen van de vluchtelingenstatus aan vreemdelingen die aan de criteria van vluchteling voldoen;
- het weigeren van de vluchtelingenstatus aan vreemdelingen die niet aan de criteria voldoen;
- het intrekken van de vluchtelingenstatus van vreemdelingen die niet meer aan de criteria voldoen;
- het uitreiken van documenten van burgerlijke stand aan erkende vluchtelingen en staatlozen.

Waarden en houdingen

De beslissingen in asioldossiers die door het Commissariaat-generaal worden genomen, hebben ingrijpende gevolgen voor de kandidaat-vluchtelingen. Het is dan ook belangrijk dat de medewerkers bepaalde waarden en houdingen naleven bij het nemen van een beslissing.

In 2001 nam het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen een handvest aan waarmee alle medewerkers instemden. Dit handvest bevat de opdracht van het Commissariaat-generaal alsook de waarden en houdingen waarvan zijn medewerkers blij moeten geven.

Het CGVS wil efficiënt en kwalitatief hoogstaand werk leveren op basis van de volgende waarden: respect, integriteit en onpartijdigheid.

Op basis van deze waarden geven de medewerkers van het CGVS blij van bekwaamheid, empathie, besluitvaardigheid, coherentie, professioneel engagement, verantwoordelijkheid, teamgeest, loyaliteit, openheid en duidelijkheid.

Dit handvest wordt als instrument gebruikt bij de selectie van nieuwe medewerkers. Het maakt eveneens deel uit van de basisopleiding van de nieuwe medewerkers.

Strategisch doel

Het strategisch doel van het Commissariaat-generaal bestaat in de uitbouw ervan tot een open, betrouwbare en besluitvaardige sleutelorganisatie.

Open betekent transparantie in de werking, zowel intern als extern, een maximale toegankelijkheid en klantvriendelijkheid.

Betrouwbaar houdt in dat binnen korte termijnen beslissingen van goede kwaliteit worden genomen door bekwame medewerkers volgens gestroomlijnde procedures.

Besluitvaardig betekent dat de organisatie in staat is in te spelen op snel wijzigende omstandigheden zonder haar kwaliteit en snelheid van handelen prijs te geven.

2. WETTELIJK KADER

Volgens de definitie van het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 (hierna Vluchtelingenverdrag genoemd) geldt als 'vluchteling' "elke persoon die [...] uit gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging, zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en die de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil invoeren, of die, indien hij geen nationaliteit bezit en verblijft buiten het land waar hij vroeger zijn verblijfplaats had, daarheen niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil terugkeren".

De definitie van het Vluchtelingenverdrag bevat vier elementen:

- De vluchteling moet zich buiten het land van herkomst bevinden.
- De vluchteling moet een gegronde vrees voor vervolging koesteren.
- Er kunnen verschillende redenen voor vervolging zijn: ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep.
- De vluchteling kan of wil de bescherming van het land van herkomst niet invoeren.

Er wordt eveneens rekening gehouden met artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens van 4 november 1950 dat bepaalt dat "niemand mag onderworpen worden aan foltering noch aan onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen".

De asielpcedure zelf, evenals de bevoegdheden van de asielinstanties vinden hun wettelijke basis in de Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna Vreemdelingenwet genoemd).

3. WETSWIJZIGINGEN

Wet van 15 december 1980

Op 10 januari 2004 werd een nieuw artikel 55 in de Vreemdelingenwet van kracht.² Dit artikel bepaalt dat een asielaanvraag die werd ingediend door een vreemdeling die tussentijds gemachtigd wordt tot een verblijf van onbepaalde duur zonder voorwerp wordt, tenzij hij binnen zestig dagen na de uitreiking van het document dat het onbepaalde verblijf toestaat, de voortzetting van het onderzoek vraagt.

Koninklijke Besluiten

Op 27 januari 2004 werden in het Staatsblad vier Koninklijke besluiten (KB) van 11 juli 2003 bekendgemaakt die betrekking hebben op het functioneren van het Commissariaat-generaal en de Dienst Vreemdelingenzaken.

- Koninklijk besluit tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

Dit KB vormt een aanvulling op de Vreemdelingenwet wat het concrete verloop van de procedure in de ontvankelijkheids- en gegrondheidsfase betreft. Het bevestigt voor het grootste deel de reeds op het Commissariaat-generaal bestaande praktijk.

Met betrekking tot de werking van het Commissariaat-generaal biedt het KB een reglementaire basis voor de oprichting van de interne Documentatie- en Researchdienst (Cedoca), het Kennis- en Leercentrum (KLC) en de Juridische Dienst.

² Programmawet van 22 december 2003.

Wat de rechtspleging betreft worden in het KB een aantal bepalingen opgenomen die betrekking hebben op de oproeping van kandidaat-vluchtelingen, het verzoek tot inlichtingen, het gehoor, het recht op bijstand, de rol van de tolk en het nemen van beslissingen.

- **De oproeping van kandidaat-vluchtelingen**

De commissaris-generaal is voortaan verplicht elke kandidaat-vluchteling minstens eenmaal op te roepen tijdens de procedure voor het Commissariaat-generaal. Dit betekent dat er in de ontvanke-lijkheidsfase een gehoor dient plaats te vinden, maar dat dit in de gegrondheidsfase niet noodzakelijk een verplichting is.

Er moeten minstens acht werkdagen zijn tussen de verzending van de oproepingsbrief en de dag waarop het gehoor plaatsvindt. Vastgehouden kandidaat-vluchtelingen kunnen ten vroegste 24 uur na de verzending van de oproeping worden gehoord.

- **Het versturen van oproepingsbrieven, vragen om inlichtingen en beslissingen**

Het KB bevestigt de praktijk betreffende het versturen van oproepingsbrieven, vragen om inlichtingen en beslissingen. De gegevens die in de oproeping dienen te worden opgenomen, worden opgesomd. Ook voorziet het KB in de mogelijkheid om in de oproeping te vermelden dat de asielzoeker die zich niet voor het gehoor aanmeldt, verplicht is de elementen ter staving van zijn asiel-aanvraag of de afwezigheid van nieuwe elementen mee te delen. In een dergelijk geval moeten de risico's voor de asielzoeker die niet reageert op het verzoek om inlichtingen, worden vermeld in de oproeping.

- **Het gehoor**

Met betrekking tot het gehoor codificeert het KB hoofdzakelijk de bestaande gebruiken. De dossierbehandelaar leidt het gehoor en waakt over het goede verloop ervan. Hij handhaaft de orde tijdens het gehoor. Voor het overige werden een aantal specifieke bepalingen opgenomen die betrekking hebben op een goed verloop van het gehoor en op de inhoud van het gehoorverslag.

Bij afwezigheid van de kandidaat-vluchteling op het gehoor wordt bepaald dat de dossierbehandelaar dit noteert in het gehoorverslag. De asielzoeker kan schriftelijk een geldig motief meedelen zodra hij in het bezit is van een attest. Indien het Commissariaat-generaal het motief als geldig aanvaardt en indien de asielzoeker heeft geantwoord op het verzoek om inlichtingen, wordt een nieuwe hoordatum vastgelegd. Indien de asielzoeker na een heroproeping opnieuw afwezig is en een geldig motief aanhaalt, kan het Commissariaat-generaal toch een beslissing nemen zonder hem opnieuw op te roepen.

- **Recht op bijstand**

Het KB bevestigt het recht op bijstand voor de asielzoeker. De advocaat of de vertrouwenspersoon kan het gehoor bijwonen en mag mondeling opmerkingen formuleren aan het einde van het gehoor.

- **Rol van de tolk**

De aanwezigheid van een tolk op het gehoor, de aanduiding van een tolk, de afstand van beroep op een tolk en de gemotiveerde vraag tot aanstelling van een andere tolk, worden nader omschreven in dit KB.

- **Stavingstukken**

De stavingstukken die worden neergelegd op het Commissariaat-generaal kunnen tijdens de procedure worden bewaard op het Commissariaat-generaal met uitzondering van de nationaliteits- en identiteitsdocumenten, waarvoor dit enkel in kopie kan.

- Koninklijk besluit houdende vaststelling van bepaalde elementen die dienen gevolgd te worden door de Dienst Vreemdelingenzaken belast met het onderzoek van de asielaanvragen

De opzet van dit KB is analoog aan dat van het KB betreffende de werking en de rechtspleging van het Commissariaat-generaal.

- Koninklijk besluit tot vaststelling van de werking van het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en Koninklijk besluit tot vaststelling van de bezoldigingsregeling en het administratief statuut van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en zijn adjuncten

Deze KB's regelen een aantal aspecten die betrekking hebben op de organisatie van het Commissariaat-generaal. Meer bepaald worden bepalingen opgenomen over het personeel dat aan de commissaris-generaal ter beschikking wordt gesteld door de Minister en over de begroting van het Commissariaat-generaal. Aanleiding van deze KB's is het feit dat het Commissariaat-generaal niet opgenomen was in de reorganisatie van de FOD Binnenlandse Zaken conform de regels vastgelegd in het Copernicusplan.

Verder werden de volgende koninklijke besluiten gepubliceerd:

- **Koninklijk besluit van 25 april 2004 tot wijziging van het Koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en de Omzendbrief met betrekking tot het verblijf en de vestiging van de onderdanen van de nieuwe lidstaten van de Europese Unie, met name: Cyprus, Malta, de Tsjechische Republiek, Slovaakse Republiek, Letland, Slovenië, Polen, Hongarije, Litouwen en Estland, en van hun familieleden, vanaf 1 mei 2004, met name voor de overgangperiode die door het Toetredingsverdrag wordt voorzien, Belgisch Staatsblad, 17 mei 2004.**

- **Koninklijk besluit van 16 mei 2004 betreffende de bestrijding van de mensensmokkel en mensenhandel, Belgisch Staatsblad, 28 mei 2004.**
Dit koninklijk besluit reguleert de oprichting van een Interdepartementale Coördinatiecel ter bestrijding van de mensensmokkel en de mensenhandel en een Informatie- en Analysecentrum Mensensmokkel en Mensenhandel.

Wetswijzigingen op het vlak van minderjarigen

Op het vlak van de minderjarigen zijn enkele belangrijke wijzigingen gebeurd. De basiswet was reeds in 2003 goedgekeurd. Op 1 mei 2004 is de nieuwe regeling in werking getreden.

Titel IX, Hoofdstuk IV, Afdeling II van de Programmawet van 27 december 2004 (tot wijziging van de Programmawet van 24 december 2002 zoals gewijzigd door de Wet van 22 december 2003) brengt een aantal vernieuwingen aan in de voogdij van de niet-begeleide vreemde minderjarigen. Een van die wijzigingen is de mogelijkheid voor de Dienst Voogdij om akkoorden te sluiten met openbare instellingen en verenigingen die op het terrein actief zijn, betreffende de aanstelling van hun personeelsleden tot voogden. De wet wijzigt ook de fiscale en sociale behandeling van de voogden.

- Daarnaast werd het **Koninklijk besluit tot bepaling van de voorwaarden en de modaliteiten voor het verlenen van materiële hulp aan een minderjarige vreemdeling die met zijn ouders illegaal in het Rijk verblijft** gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 24 juni 2004.
Dit KB bepaalt dat er materiële hulp zal worden toegekend aan de minderjarigen die met hun ouders illegaal op het grondgebied verblijven. Opdat zij deze bijstand zouden kunnen genieten, dienen de bevoegde overheden te hebben vastgesteld dat de ouders hun onderhoudsplicht niet vervullen of niet in staat zijn ze te vervullen, dient te zijn bewezen dat de aanvraag betrekking heeft op uitgaven die noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van het kind en dient het opvangcentrum zich ervan te vergewissen dat de bijstand uitsluitend zal worden gebruikt om deze uitgaven te dekken.

4. ASIELPROCEDURE

De instanties die tijdens de asielprocedure kunnen tussenkomen, zijn de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (CGVS) en de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen (VBV). In laatste instantie kan de Raad van State tussenkomen (RvS). De vertegenwoordiger in België van het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (HCV) kan, met adviserende bevoegdheid, tijdens de volledige procedure tussenkomen.

De Belgische wetgever maakt een onderscheid tussen het ontvankelijkheidsonderzoek en het gegrondheidsonderzoek van de asielaanvraag. In het ontvankelijkheidsonderzoek (DVZ en in beroep het CGVS) wordt voornamelijk de toegang tot de procedure en de verblijfsstatus vastgesteld, terwijl in het gegrondheidsonderzoek (het CGVS en in beroep de VBV) wordt nagegaan of de asielzoeker een vluchteling is in de zin van het Vluchtelingenverdrag.

Alvorens met het onderzoek van de asielaanvraag te beginnen, moet DVZ vaststellen welke lidstaat van de Europese Unie bij toepassing van de Dublin-verordening verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag.

Een asielzoeker kan zich in elk stadium van de erkenningsprocedure (behalve bij DVZ) laten bijstaan door een raadsman.

Het ontvankelijkheidsonderzoek

DVZ registreert de asielaanvraag en onderzoekt in eerste instantie de ontvankelijkheid ervan.

De vreemdeling die de status van vluchteling heeft aangevraagd, dient tijdens zijn verzoek de taal van de procedure (Nederlands of Frans) te kiezen. Indien hij de hulp van een tolk nodig heeft of geen taalkeuze heeft gemaakt, bepaalt DVZ, naargelang van de behoeften van de diensten en de instanties, zelf de proceduuretaal. Vanaf dat ogenblik is de taal definitief vastgelegd voor de volledige duur van de procedure.

DVZ kan de asielaanvraag ontvankelijk verklaren. In dat geval wordt de aanvraag ten gronde behandeld door het Commissariaat-generaal.

Indien de asielaanvraag onontvankelijk werd verklaard, kan de asielzoeker een dringend beroep indienen bij het CGVS. Dit dringend beroep schort de beslissing van DVZ en het bevel om het grondgebied te verlaten op. Het moet binnen één of drie werkdagen, naargelang de asielzoeker in een bepaalde plaats wordt vastgehouden of zich in het land bevindt, na de betekening van de beslissing worden ingediend.

De commissaris-generaal moet binnen vijf (in geval van vasthouding op een bepaalde plaats) of dertig werkdagen (in andere gevallen) een beslissing nemen inzake dit dringend beroep. Indien hij van oordeel is dat verder onderzoek noodzakelijk is, wordt de aanvraag ten gronde behandeld (zie verder). Indien echter de onontvankelijkheidsbeslissing van DVZ door de commissaris-generaal bevestigd wordt, wordt de weigering van toegang tot het grondgebied of van verblijf uitvoerbaar en dient de betrokkene het land te verlaten. De bevestigende beslissing moet met redenen omkleed zijn.

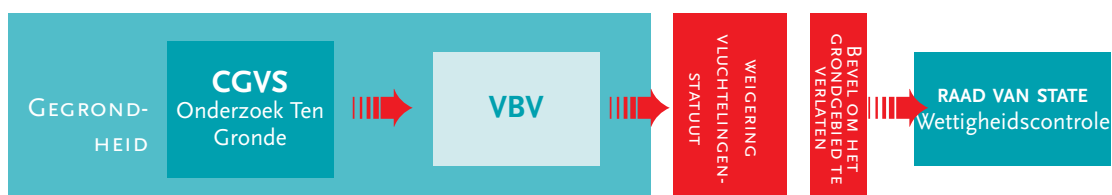
In geval van bevestiging van de beslissing van DVZ, moet de commissaris-generaal uitdrukkelijk een

(niet-bindend) terugleidingsadvies aan de bevoegde minister geven. Indien de verwijdering niet opportuun lijkt, wordt in de bevestigende beslissing van de commissaris-generaal een niet-terugleidingsclausule ingevoegd.

De betrokkene heeft uiteindelijk nog de mogelijkheid om, binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing, een beroep tot vernietiging tegen de beslissing van het CGVS bij de Raad van State in te stellen. Ook de Minister (of zijn gemachtigde) kan een beroep tot vernietiging instellen indien hij de beslissing van de commissaris-generaal strijdig acht met de wet. De betrokkene kan bovendien door middel van een afzonderlijk verzoekschrift de opschorting (eventueel bij uiterst dringende noodzakelijkheid) van de bevestigende beslissing aanvragen. De Raad van State oefent hier slechts een marginaal toetsingsrecht (wettigheidscontrole) uit.

Indien de bestreden beslissing wordt geschorst, zal deze niet meer kunnen worden uitgevoerd. Indien de bestreden beslissing wordt vernietigd, wordt het dringend beroep van de betrokkene opnieuw hangende (en kan hij niet verwijderd worden). De commissaris-generaal dient een nieuwe beslissing inzake de ontvankelijkheid te nemen, rekening houdende met het arrest van de Raad van State.

Het onderzoek ten gronde

Het onderzoek ten gronde gebeurt in eerste aanleg door het CGVS. Het CGVS moet nagaan of de asielzoeker een gegronde vrees voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag kan laten gelden. Het dossier wordt vervolgens onderzocht op basis van de informatie die beschikbaar is bij de Documentatie- en Researchdienst.

Indien de betrokkene voldoet aan de criteria van het Vluchtelingenverdrag, wordt hij/zij als vluchteling erkend. Indien de betrokkene daaraan niet voldoet, wordt een weigeringsbeslissing door de commissaris-generaal genomen. De commissaris-generaal kan eveneens onder bepaalde voorwaarden de status van vluchteling intrekken.

De betrokkene kan binnen een termijn van vijftien dagen tegen de weigeringsbeslissing enkel beroep instellen bij de VBV. De bevoegde minister kan binnen dezelfde termijn hoger beroep instellen tegen een erkenningsbeslissing van het CGVS. Het instellen van het beroep schort de uitvoering van de bestreden beslissing op.

Indien de VBV de beslissing van de commissaris-generaal niet bevestigt, wordt de asielzoeker erkend. Indien de VBV daarentegen de beslissing van de commissaris-generaal bevestigt, kan DVZ een bevel uitvaardigen om het grondgebied te verlaten.

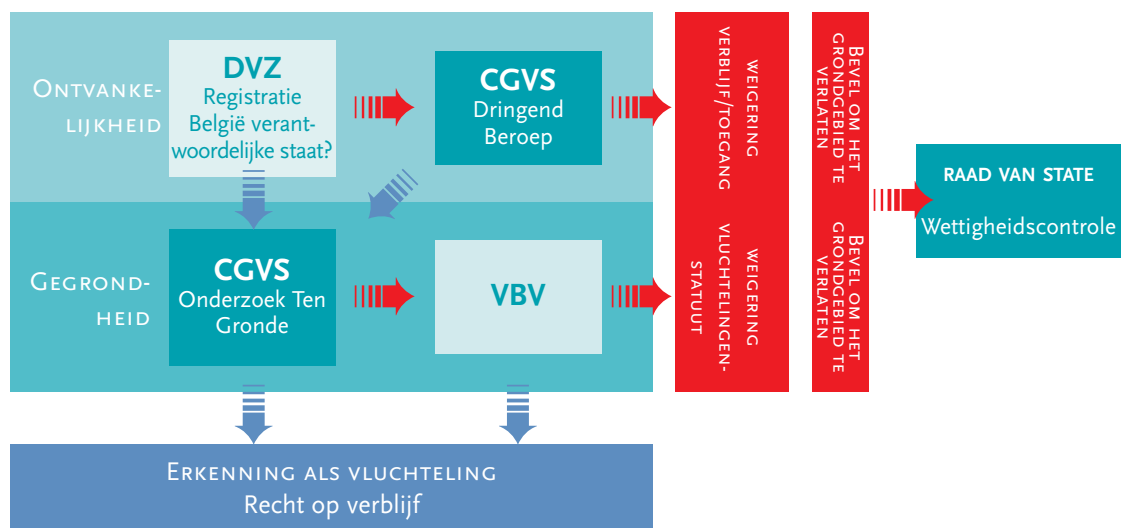
De VBV beslist eveneens in beroep over de intrekking van de status van vluchteling die door de commissaris-generaal werd genomen.

Tegen de beslissing van de VBV kan de betrokkene alsook de bevoegde minister, binnen dertig dagen enkel nog een beroep tot vernietiging instellen bij de Raad van State (administratief cassatieberoep). Dit beroep is niet opschortend zodat de betrokkene kan worden uitgewezen tijdens de behandeling van het beroep voor de Raad van State.

Indien de Raad van State de bestreden beslissing vernietigt, wordt de zaak teruggestuurd naar de VBV die opnieuw uitspraak zal doen over de asielaanvraag, waarbij ze zich naar het arrest dient te voegen.

De vreemdeling wiens asielaanvraag afgewezen werd, kan zo vaak hij/zij wil een nieuwe aanvraag indienen. Deze aanvraag zal in overweging worden genomen op voorwaarde dat de vreemdeling nieuwe gegevens aanbrengt.

SCHEMA VAN DE ASIELPROCEDURE

D. Organisatie

Na het vertrek van de vorige commissaris-generaal, Pascal Smet, naar de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in september 2003 oefende Dirk Van den Bulck de functie van commissaris-generaal ad interim uit. In juni 2004 werd de vacature voor de functie van commissaris-generaal in het Staatsblad en diverse kranten gepubliceerd. Na een vergelijkende selectieprocedure die werd georganiseerd door Selor, het selectiebureau van de federale overheid, en op basis van het advies van het selectiecomité heeft de Minister van Binnenlandse Zaken, Patrick Dewael, aan de Ministerraad voorgesteld om Dirk Van den Bulck te benoemen tot commissaris-generaal. Deze benoeming ging van kracht vanaf 1 januari 2005.

Adjunct-commissarissen in 2004:

Dirk VAN DEN BULCK juli 2002 - (sinds september 2003 commissaris-generaal a.i.)
François BIENFAIT augustus 2002 -

Vorige commissarissen-generaal:

Marc BOSSUYT 1988-1997
Luc DE SMET 1997-2001
Pascal SMET 2001-2003

Vorige adjunct-commissarissen:

Marc BONTE 1988-1991
Christian BAYI 1988-1991
Xavier DE BEYS 1992-2002
Luc DE SMET 1995-1997
Pascal SMET 1997-2001³

2. PERSONEEL

De personeelsstructuur van het Commissariaat-generaal is vrij bijzonder. Naast het feit dat er overwegend contractuele attachés tewerkgesteld zijn, is het personeel vrij jong. Dit laatste is voornamelijk het geval bij de niveaus A, B en C.

Het personeel wordt ter beschikking gesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken. Voor de functies die direct betrokken zijn bij de behandeling van asioldossiers gebeurt de selectie door de HRM-cel van het CGVS en de aanwerving door de FOD Binnenlandse Zaken, echter op eensluitend advies van de commissaris-generaal.

a. Personeelssterkte

Op 31 december 2004 waren er 486 personeelsleden ingeschreven op het kader van het Commissariaat-generaal.

Personeelssterkte	Aantal	Activiteitsgraad
Statutairen	119	75 %
Contractuelen	367	87%
Total	486	85%

³ gedetacheerd in 2000 als voorzitter Task Force Asiel en Migratie bij de Minister van Binnenlandse Zaken

De personeelsleden zijn als volgt verdeeld over de verschillende diensten:

Dienst	Aantal
Directie	7
Cedoca	60
Juridische ondersteuning	46
Geografische secties	261
HRM	12
Vertaaldienst	6
Tolken	3
Economaat & Budget	5
Administratieve diensten	70
ICT	6
Onderhoud	10
Totaal	486

Deze cijfers hebben betrekking op het totale aantal personen, waarbij geen rekening is gehouden met de detacheringen, afwezigheden en dergelijke. Het gaat dus niet om aanwezige FTE's (full-time equivalent).

b. Verhouding statutairen - contractuelen

Het aantal contractuelen en statutairen is als volgt verdeeld per graad:

Graad	Statutair	Contractueel	Totaal
Adviseur	8	2	10
Attaché	73	255	328
Vertaler-revisor	1	1	2
ICT-deskundige	2	4	6
Administratief deskundige	2	4	6
Administratief assistent	25	36	61
Administratief medewerker	6	56	62
Technisch medewerker	2	1	3
Medewerker keuken/schoonmaak		8	8
Totaal	119	367	486

c. Gemiddelde leeftijd

De gemiddelde leeftijd van de personeelsleden van het CGVS bedroeg in 2004 35 jaar.

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal
2001	-	-	32
2002	-	-	32
2003	34,44	33,44	34
2004	35,55	34,79	35

d. Verhouding man - vrouw

Ook in 2004 waren er meer vrouwen dan mannen werkzaam op het Commissariaat-generaal. 61% van de medewerkers zijn vrouwen.

Geslacht	Statutair	Contractueel	Totaal
Man	56	135	191
Vrouw	63	232	295
Totaal	119	367	486

e. Verhouding Franstalig – Nederlandstalig

In 2004 waren bijna evenveel Franstaligen als Nederlandstaligen tewerkgesteld op het Commissariaat-generaal.

	Statutaire		Contractueel	
Franstalig	59	50 %	198	54%
Nederlandstalig	60	50 %	169	46%

f. Personeelsbewegingen

Het feit dat het Commissariaat-generaal veel contractueel personeel van niveau A tewerkstelt, dat bovendien vrij jong is, heeft zijn gevolgen. De turn over, vooral bij de attachés, en specifiek bij de dossierbehandelaars, is relatief groot. In 2004 hebben 21 attachés het CGVS verlaten, waaronder 17 dossierbehandelaars. Als belangrijkste redenen voor het vertrek worden het vinden van een beter betaald baan of een baan dichterbij huis aangehaald.

In 2004 zijn 24 personeelsleden uit dienst getreden:

	Aantal
Statutair	5
Contractueel	19

Er werden 29 contractuele attachés voor de functie van dossierbehandelaar aangeworven. Het gaat om 20 Franstaligen en 9 Nederlandstaligen.

g. Vorming

Het KLC (het Kennis- en Leercentrum) dat als opleidingsdienst van het Commissariaat-generaal het daglicht zag in september 2001 heeft zich in 2004 voornamelijk geconcentreerd op de opleiding van de nieuwe dossierbehandelaars en de permanente vorming van de reeds in dienst zijnde personeelsleden.

h. Thuiswerk

Bij de uitwerking van de informaticaprojecten werd rekening gehouden met de optie van thuiswerk. Zo kan zowel de databank als het documentair intranet via het internet toegankelijk worden gemaakt. Deze mogelijkheid werd in 2004 bestudeerd.

3. BEGROTING

Op de begroting van de FOD Binnenlandse Zaken voor 2004 werd voor Sectie 6o (CGVS – VBV) in totaal 20.027.000 € ingeschreven voor het CGVS:

Uitgaven	Budget 2004 in €
Personeelsuitgaven	15.518.000
Werkingsuitgaven	4.294.000
Investeringsuitgaven	215.000
Totaal	20.027.000

a. Personeelsuitgaven

De personeelsuitgaven vertegenwoordigden ruim 77% van het globale budget van het Commissariaat-generaal. De uitgaven voor de bezoldiging van statutairen en contractuelen bedroegen respectievelijk 3.624.000 € en 11.894.000 €.

b. Werkingsuitgaven

Het budget van de werkingsuitgaven werd aangewend voor de volgende kosten:

Vertaal- en tolkprestaties	2.100.000 €
Portkosten	325.000 €
Water-, gas- en elektriciteitsverbruik	190.000 €
Huur en onderhoud 16 kopieermachines	170.000 €
Onderhoud gebouwen, lokalen en machines	135.000 €
Communicatiekosten	100.000 €

Hierbij kan worden opgemerkt dat de werkingsuitgaven voor het grootste deel uit erelonen bestaan en worden besteed aan de uitbetaling van de asieltolken die hun prestaties op occasionele of zelfstandige basis verrichten.

c. Investeringsuitgaven

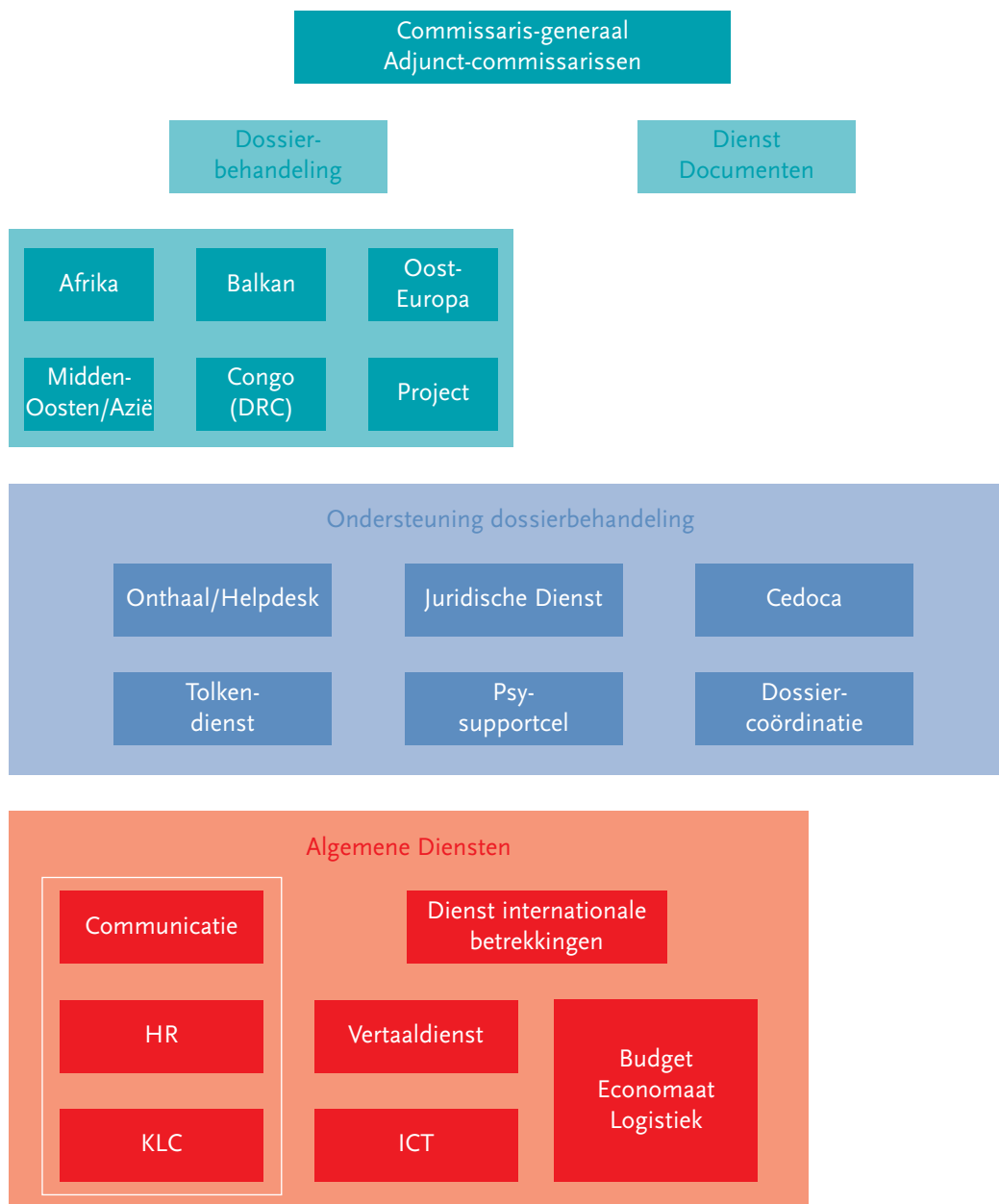
Van het totale investeringsbudget dat 215.000 € bedroeg, werd 63% of 136.000 € geïnvesteerd in informatica-uitrusting.

4. INFRASTRUCTUUR

Het Commissariaat-generaal is gevestigd in de gebouwen North Gate I en II gelegen aan de Koning Albert II-laan nr. 6 te 1000 Brussel. Het huurcontract werd afgesloten voor een periode van 15 jaar, vervalt in 2009 en kan dan worden verlengd voor een periode van 9 jaar.

In het gebouw North Gate I beschikt het Commissariaat-generaal over de gelijkvloerse verdieping, de eerste en de tweede verdieping, wat neerkomt op ongeveer 3.000 m² nuttige oppervlakte. In het gebouw North Gate II neemt het Commissariaat-generaal de tweede verdieping, de vijfde verdieping en de helft van de zesde verdieping in, wat een nuttige oppervlakte van ongeveer 3.200 m² betekent.

5. ORGANOGRAM

E. Behandeling van de asielaanvragen

1. CASEMANAGEMENT

Eind 2000 bevond de Belgische asielprocedure zich in een zeer ernstige crisissituatie. Een aanzienlijke achterstand gecombineerd met een zeer grote instroom van nieuwe asielzoekers dreigde de hele procedure onderuit te halen.

Aangezien het, omwille van personeelsbeperkingen, onmogelijk was zowel de achterstand als de nieuwe instroom te verwerken, werd in 2001 voorrang gegeven aan een stabilisatie van de instroom door snelle en kwaliteitsvolle beslissingen te nemen in de dossiers die in 2001 werden ingediend (Last In – First Out: LIFO).

Het concept van casemanagement dat begin 2001 werd ingevoerd, bleef ook in 2004 gehandhaafd.

a. Instroom

De instroom daalde in 2004 verder tot 15.357 asielaanvragen, wat een duidelijke vermindering betekent in vergelijking met het piekjaar 2000 toen er 41.940 aanvragen werden ingediend.

Overzicht van de instroom

	Aantal asielaanvragen
1999	35.793
2000	41.940
2001	23.540
2002	18.212
2003	16.209
2004	15.357

De meeste asielzoekers blijken opnieuw afkomstig te zijn uit Afrikaanse landen (39 % van het totaal aantal asielzoekers). Het gaat dan voornamelijk om landen uit de zogenaamde regio van de Grote Meren, met DR Congo op kop, en een aantal landen uit West-Afrika. Daarnaast zijn volgende landen belangrijke plaatsen van herkomst van asielzoekers:

- de Kaukasus (vooral Russische onderdanen afkomstig uit Tsjetsjenië, maar ook onderdanen uit Armenië, Azerbeidzjan en Georgië);
- Servië-Montenegro (voornamelijk minderheden afkomstig uit Kosovo);
- Iran en Turkije;
- Slovakije (zo goed als uitsluitend personen behorend tot minderheidsgroepen).

Top 10 herkomstlanden van de kandidaat-vluchtelingen in 2004

Herkomstland	Aantal kandidaat-vluchtelingen
DR Congo (DRC)	1.471
Rusland	1.361
Servië-Montenegro	1.294
Slovakije	730
Guinee	565
Turkije	561
Iran	512
Kameroen	506
Armenië	477
Rwanda	427
Totaal alle landen	15.357

b. Last In – First Out

Het strikt toepassen van het LIFO-principe in combinatie met het uitsluitend verlenen van maatschappelijke dienstverlening in open centra of in een lokaal opvanginitiatief leidde ertoe dat de instroom eerst sterk daalde om zich vervolgens te stabiliseren.

De prioriteit van de dossierbehandeling lag ook in 2004 bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de nieuwe asielaanvragen. Daarnaast werd er verder werk gemaakt van het wegwerken van de achterstand.

De gevolgen die de LIFO-maatregel had voor de verhouding tussen de beslissingen in de ontvankelijkheidsfase en in de gegrondheidsfase, waren in 2004 minder uitgesproken dan in de voorgaande jaren. Terwijl in 2001 slechts 10 % van de genomen beslissingen betrekking had op de gegrondheid liep dat in 2003 op tot 25% en tot 40% in 2004. De achterstand in de ontvankelijkheidsfase van dossiers ingediend na 2000 werd in 2004 weggewerkt, waardoor er meer en meer ruimte ontstond om ook dossiers ten gronde te behandelen.

Sinds 1 januari 2001 worden de nieuwe asielaanvragen in de ontvankelijkheidsfase systematisch binnen korte tijd behandeld. In 2004 bedroeg de gemiddelde duur voor de behandeling van dringende beroepen (dus dossiers in de ontvankelijkheidsfase) vanaf de indiening van de aanvraag minder dan 3 maanden.

Onderstaande tabel toont de doorlooptijd in kalenderdagen voor DVZ en het CGVS. In 2004 bedroeg de gemiddelde behandelingsduur op het CGVS 68 kalenderdagen in de ontvankelijkheidsfase en 98 kalenderdagen in de gegrondheidsfase.

	OE	CGVS ontvankelijkheidsfase	CGVS gegrondheidsfase
1999	173	303	728
2000	91	485	695
2001	15	87	528
2002	29	73	395
2003	38	74	228
2004	31	68	98

c. Achterstand in de dossierbehandeling

In 2004 werd de achterstand verder weggewerkt, met een daling van de achterstand van ongeveer 3.811 dossiers.

	Totale achterstand
Eind 2000	35.000
Eind 2001	42.000
Eind 2002	32.000
Eind 2003	23.909
Eind 2004	20.098

Wat de ontvankelijkheidsfase betreft, is de achterstand voor aanvragen ingediend na 1 januari 2000 zo goed als weggewerkt. Het aantal nog in de statistieken vermelde dossiers voor 2000-2002 betreft bijzondere dossiers die om bepaalde redenen niet behandeld kunnen worden, b.v. om medische redenen of wegens een tekort aan voogden voor minderjarigen. De dossiers uit 2003 en 2004 zijn als normale werklast te beschouwen.

Sinds de tweede helft van 2004 wordt er naast LIFO zo goed als uitsluitend achterstand van dossiers ten gronde behandeld.

Totale achterstand per jaar ontvankelijkheidsfase + fase ten gronde

	Ontvankelijkheid	Ten gronde	Totaal	Percentage
1988-1996	122	161	283	1,38 %
1997	22	170	192	0,96 %
1998	166	868	1.034	5,14 %
1999	1.174	1.648	2.822	14,04 %
2000	345	2.714	3.059	15,22 %
2001	14	1.411	1.425	7,09 %
2002	37	2.429	2.466	12,27 %
2003	178	3.384	3.562	17,72 %
2004	2.157	3.098	5.255	26,15 %
	4.215	15.883	20.098	100,00%

d. Aantal genomen beslissingen

In de periode 2001-2002 is het aantal beslissingen op het Commissariaat-generaal sterk toegenomen ten gevolge van een sterke toename van zowel het aantal personeelsleden als de productiviteit per dossierbehandelaar. Dit blijkt duidelijk uit de evolutie van het aantal beslissingen. Sinds 2003 is het totaal aantal beslissingen dalend.

Een overzicht van het aantal beslissingen in de ontvankelijkheidsfase:

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Beslissing dat verder onderzoek noodzakelijk is	2.831	3.034	3.672	5.592	5.189	5.186	5.135
Bevestigende beslissing	4.197	8.113	9.607	16.537	13.775	10.855	6.287
Technische weigering		202	2.617	3.668	4.271	2.714	959
Totaal	7.028	11.349	15.896	25.797	23.235	18.755	12.381

Het aantal beslissingen ten gronde daarentegen is toegenomen in 2004:

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Erkenning	1.446	1.238	1.198	897	1.166	1.201	2.275
Intrekking van statuut	38	23	15	10	19		
Technische weigering	349	328	704	533	1.018	975	866
Weigering van erkenning v/d hoedanigheid van vluchteling	1.919	1.498	2.558	1.357	3.427	3.989	5.230
Totaal	3.752	3.087	4.475	2.797	5.630	6.165	8.371

Wanneer uit de feitelijke omstandigheden van het dossier blijkt dat een beslissing over de asielaanvraag niet meer nodig is, wordt het dossier afgesloten. Dit zal onder meer het geval zijn wanneer de asielzoeker afstand doet van zijn asielaanvraag, wanneer hij tijdens zijn asielprocedure overlijdt of wanneer hij de Belgische nationaliteit verwerft.

Afsluitingen

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Afsluitingen	509	757	2.073	1.848	1.468	976	901

Het totaal aantal beslissingen voor 2004 bedraagt 21.658.

	2004
Ontvankelijkheidsbeslissingen	12.386
Beslissingen ten gronde	8.371
Afsluitingen	901
Totaal	21.658

De daling van het aantal beslissingen is voornamelijk te wijten aan een reeks externe factoren:

- De gemiddelde moeilijkheidsgraad van de dossiers is duidelijk toegenomen. Dit is een gevolg van de wijziging in de aard van de instroom (de herkomst van de asielzoekers).
- De kwaliteitsvereisten zijn toegenomen. Om meer procedurele waarborgen te garanderen werden er in 2003 een aantal koninklijke besluiten uitgewerkt. Die besluiten werden in juli 2003 ondertekend en in januari 2004 gepubliceerd. Een aantal maatregelen werden al in 2003 toegepast ter voorbereiding van de inwerkingtreding en hebben toen al gedeeltelijk geleid tot een vermindering van de productiviteit.
- De toepassing van de reglementering met betrekking tot de voogdij voor niet-begeleide minderjarigen zorgt voor heel wat extra werk. Bovendien doken er problemen op bij de aanduiding van voogden waardoor honderden dossiers geblokkeerd waren.

e. Aantal erkenningen

Het aantal erkenningen is in 2004 sterk toegenomen tot 2.275 tegenover 1.201 in 2003.

Aantal erkenningen per jaar

	Erkenningen
1998	1.446
1999	1.238
2000	1.198
2001	898
2002	1.168
2003	1.201
2004	2.275

De stijging houdt vooral verband met de toename van het aantal beslissingen ten gronde. Relatief gezien – in vergelijking met het aantal beslissingen ten gronde of het totaal aantal beslissingen - is het aantal erkenningen allesbehalve sterk gestegen. Voor heel wat andere jaren ligt het percentage hoger.

Ten tweede is de stijging het gevolg van een aantal bijzondere acties tot het wegwerken van de achterstand met betrekking tot landen waarvan het percentage tot erkenning relatief hoog ligt (b.v. Rwandezen, Tsjetsjenen).

Ten slotte wordt er vastgesteld dat er voor de recente jaren in vergelijking met vroeger heel wat meer asielzoekers afkomstig zijn uit bijzonder problematische regio's met een profiel waarbij de kans op erkenning gevoelig hoger ligt dan het gemiddelde.

De onderstaande tabel toont de top 10 van herkomstlanden met het hoogst aantal erkenningen in 2004.

Nationaliteit	Aantal erkenningen CGVS	Aantal erkenningen VBV	Totaal erkenningen	% t.o.v. totaal aantal erkenningen
Rusland	774	14	788	33
Rwanda	510	13	523	22
Servië-Montenegro	187	2	189	8
DR Congo	98	5	103	4
Irak	67		67	3
Iran	57	2	59	2
Syrië	55		55	2
Wit-Rusland	37	2	39	1
Albanië	37	1	38	1
Bosnië-Herzegovina	37		37	1

2. DOSSIERBEHANDELING

De dossierbehandeling is de kernactiviteit van het Commissariaat-generaal. Het Commissariaat-generaal telt 5 geografische pijlers die hiervoor instaan. Dit zijn: Afrika, Balkan, Midden-Oosten/Azië, Oost-Europa, DRC (Democratische Republiek Congo) en de projectsectie. (Behandelde landen wisselen naargelang van de instroom en de prioriteiten die worden vastgelegd door de commissarissen.)

Aan het hoofd van de geografische pijlers staat een geografisch coördinator, die de dagelijkse leiding op zich neemt en die in zijn taken wordt bijgestaan door een eerste supervisor. Samen met de commissaris-generaal, de adjuncten en de gespecialiseerde supervisors en medewerkers van de Documentatie- en Researchdienst (CEDOCA) maken zij een objectieve evaluatie van de situatie in de landen van herkomst en stellen zij algemene beleidslijnen op met betrekking tot die landen.

Elke geografische pijler bestaat uit verschillende werkeenheden met gemiddeld telkens 4 dossierbehandelaars en 1 supervisor.

Bijzondere aandachtspunten

- **Uitsluitingsclausule**

Het Vluchtelingenverdrag bepaalt dat het in sommige gevallen niet van toepassing kan zijn op bepaalde vreemdelingen alhoewel deze aan de voorwaarden voldoen (artikel 1,F, uitsluitingsclausule). Dit is o.a. het geval bij vreemdelingen t.a.v. wie er ernstige redenen zijn te veronderstellen dat:

- hij/zij een misdrijf heeft begaan tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de mensheid;
- hij/zij een ernstig niet-politiek misdrijf heeft begaan buiten het onthaalland alvorens hij/zij tot dit land als vluchteling werd toegelaten;
- hij/zij zich schuldig heeft gemaakt aan handelingen die in strijd zijn met de doelstellingen en de beginselen van de VN.

Wegens de uitzonderlijke en specifieke toepassing van de uitsluitingsclausule werd er eind 2003 een coördinatie dienst op het CGVS opgericht:

- Er werden **richtlijnen** voor de toepassing van de uitsluitingsclausule uitgewerkt.

- Er werden gespecialiseerde dossierbehandelaars aangesteld om de desbetreffende dossiers ten gronde te onderzoeken.
- Er werd een 1F-coördinator aangesteld om:
 - de dossiers i.v.m. de toepassing van de uitsluitingsclausule te inventariseren teneinde een totaalbeeld van de problematiek te hebben;
 - de uniformiteit en de coherentie van de uitsluitingsbeslissingen te garanderen door een nauwe samenwerking met de gespecialiseerde dossierbehandelaars (adviezen, hulp bij de verhoren of het opstellen van beslissingen, permanente opleiding);
 - de materie op juridisch en praktisch gebied op te volgen, vooral door contacten met andere betrokken instanties (DVZ, parket, het ad hoc Committee of experts on the legal aspects of territorial asylum, refugees and stateless persons (CAHAR), IGC, Rode Kruis,...).

In 2004 werden er acht uitsluitingsbeslissingen genomen, waaronder twee in de vorm van een intrekking van de vluchtelingenstatus. De VBV heeft in deze dossiers nog geen beslissing genomen.

- **Niet-begeleide minderjarigen**

2004 was een scharnierjaar voor de problematiek van de niet-begeleide vreemde minderjarigen. Op 1 mei ging een voogdijregeling van kracht voor elke persoon jonger dan 18 jaar die onderdaan is van een staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte en niet vergezeld wordt van een persoon die het ouderlijke gezag of de voogdij uitoefent.⁴ Deze persoon moet ofwel de erkenning van de hoedanigheid van vluchteling hebben aangevraagd, ofwel niet voldoen aan de voorwaarden voor de toegang tot het grondgebied en het verblijf.

Hoewel deze specifieke voogdijregeling voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen een aanzienlijke en reeds lang verwachte vooruitgang vormt, verliep de oprichting ervan met horten en stoten, wat niet in het voordeel was van de minderjarigen die wachtten op een beslissing in verband met hun asielprocedure.

Het grootste probleem was het tekort aan voogden waardoor voor deze dossiers geen gehoor kon plaatsvinden en de aanvragen van minderjarigen zich opnieuw dreigden op te stapelen.

In september werd er een commissie opgericht waarvan aanvankelijk de Dienst Voogdij, het CGVS en DVZ, en later ook Fedasil deel uitmaakten, om de coördinatie tussen de verschillende instanties rond de minderjarigenproblematiek te verbeteren.

In 2004 hebben 679 minderjarigen een asielaanvraag ingediend als niet-wettelijk begeleide minderjarigen. Naar aanleiding van medische onderzoeken werd bij tachtig van hen de minderjarigheid aangevochten.

Ter vergelijking: in 2003 werden er van de 792 aanvragen 592 bevestigd in hun status van minderjarige na een medisch onderzoek.

Leeftijd van de minderjarige kandidaat-vluchtelingen (volgens de verklaringen van de kandidaten)

jaar	Percentage
≤ 10 jaar	6 %
>10 jaar en <16 jaar	21 %
16 jaar	31%
17 jaar	42%

⁴ Krachtens de wet die van toepassing is overeenkomstig artikel 35 van de Wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht.

Geslacht van de minderjarige kandidaat-vluchtelingen

Jongens	68,6 %
Meisjes	31,3%

“Top 10” van de herkomstlanden van de minderjarige kandidaat-vluchtelingen

1. DR Congo	14,4%
2. Guinee	13,4%
3. Afghanistan	7,3%
4. Rwanda	6,8%
5. Rusland	4,3%
6. Albanië/Kameroen	3,8%
7. Servië-Montenegro	3,5%
9. Angola	3%
10. China	2,3%

Soort begeleiding die de minderjarige al dan niet geniet op het Belgisch grondgebied

Alleenstaande minderjarige	434
Wettelijk begeleide minderjarige (door een ouder of voogd)	31
Minderjarige die wordt begeleid door een andere volwassene dan zijn vader, moeder of wettelijke voogd	1
Minderjarige van wie de begeleiding nog moet worden bepaald	150

In 2004 nam het Commissariaat-generaal in de ontvankelijkheidsfase de volgende beslissingen:

Beslissing tot verder onderzoek	138
Bevestigende beslissing tot weigering van toegang	5
Bevestigende beslissing tot weigering van verblijf	135
Technische weigering (weigering van verblijf)	27
Totaal	305

In de gegrondheidsfase werd het volgende aantal beslissingen genomen:

Erkenning	118
Erkenning (familiehereniging)	13
Technische weigering	37
Weigering van erkenning	149
Zonder voorwerp (art. 55 regularisatie)	9
Totaal	326

- **Mensenhandel en Openbare Orde**

Het Commissariaat-generaal werd ook in 2004 geconfronteerd met het fenomeen van mensensmokkel. Een aanzienlijk deel van de asielzoekers kiest vrij voor deze mogelijkheid om op een illegale wijze de Europese Unie binnen te komen. De netwerken fungeren als een soort reisbureau voor illegale immigratie. Voor sommige asielzoekers is deze vorm van migratie de enige mogelijkheid om hun land te verlaten.

In een aantal gevallen wordt de asielpcedure door de mensensmokkelaars echter misbruikt om hun “klanten” die niet in het minst beantwoorden aan de criteria van het Vluchtelingenverdrag toch aan een voorlopige verblijfstitel te helpen. Van deze groep “vermeende vluchtelingen” is er een groot aantal in het bezit van een aangekocht asielrelaas. Deze netwerken volgen de genomen beslissingen door de commissaris-generaal blijkbaar op de voet en passen de relazen geregeld aan.

Het blijft een terugkomend gegeven dat sommige kandidaat-vluchtelingen hun identiteitsdocumenten en/of reispassen achterhouden om te verbergen dat ze vóór hun asielaanvraag in België reeds elders in Europa verbleven, hetzij met een geldig visum, hetzij als asielzoeker.

Uit de contacten met andere diensten zoals de Dienst Vreemdelingenzaken blijkt dat een aantal van deze “vermeende asielzoekers” ook andere procedures opstarten om hun verblijf in België te legitimeren. Uit het vergelijken van de verklaringen en documenten neergelegd in het kader van de regularisatieprocedure of bij hun aanvraag tot het bekomen van het statuut van staatloze blijkt dat deze soms zeer sterk afwijken van de verklaringen en neergelegde stukken uit hun asieldossier.

De commissaris-generaal is vragende partij voor een systematische informatie-uitwisseling met de Belgische asielinstanties, politie en gerecht en met de andere Europese migratiediensten om deze fenomenen terdege te kunnen bestrijden.

Behalve met het fenomeen van asielmisbruik krijgt het Commissariaat-generaal ook te maken met asielaanvragen van slachtoffers van mensenhandel die door criminele bendes België worden binnengeloofd. Gezien de precaire situatie waarin deze slachtoffers zich bevinden (prostitutie, kinderhandel, economische uitbuiting), worden hun dossiers met een bijzondere zorg opgevolgd. Net zoals in 2003 blijkt het aantal slachtoffers die gebruik maken van de asielpcedure echter opmerkelijk lager dan de jaren voordien.

- **Psy-support**

In 2001 werd een Psy-supportcel opgericht, onder andere naar aanleiding van een HCV-aanbeveling. Het concept en de werking werden overeenkomstig de vigerende wettelijke en deontologische richtlijnen uitgewerkt.

De hoofdopdracht van de Psy-supportcel bestaat er in de dossierbehandelaar te adviseren over de psychische en de mentale toestand van de kandidaat-vluchteling wanneer deze een invloed kan hebben op de behandeling van een dossier.

Concreet behelst de taak van de Psy-supportcel het verstrekken van een individueel advies aan de dossierbehandelaars. Meestal wordt het advies verstrekt na een “individueel” psychologisch evaluatieonderzoek en gevolgd door een uitgebreid psychologisch evaluatieverslag.

Het aantal individuele psychologische evaluatieverslagen evolueerde sinds de oprichting van de Psy-supportcel als volgt:

	Evolutie aantal individuele psy-evaluatieverslagen
2001	35
2002	79
2003	302
2004	315

De meest voorkomende problematieken die leidden tot de aanvraag voor een psychologische evaluatie van de kandidaat-vluchteling waren:

- geheugenproblemen
- post-traumatische stressstoornissen
- reactionele depressies / aanpassingsproblemen
- psychiatrische aandoeningen

Ook de appreciatie van de medisch-psychologische attesten behoort tot de opdracht van de Psy-supportcel. Hoewel de overgrote meerderheid van de attesten objectief en te goeder trouw zijn, moet vastgesteld worden dat er toch welwillendheidsattesten en zelfs enkele manifest frauduleuze medische attesten werden voorgelegd in 2004.

3. CEDOCA, DE DOCUMENTATIE- EN RESEARCHDIENST

Cedoca, de Documentatie- en Researchdienst bestaat enerzijds uit een researchteam, opgedeeld in verschillende regiodesks, en anderzijds uit een bibliotheek.

Regiodesks

De researchers hebben als opdracht om de bestaande informatie over de herkomstlanden uit te breiden en toegankelijker te maken voor de dossierbehandelaars.

Gezien de complexiteit van de materie zijn de medewerkers van het researchteam gespecialiseerd per geografische regio. Zij werken nauw samen met de dossierbehandelaars.

De meeste tijd wordt besteed aan gespecialiseerd opzoekingswerk. Het gaat om het beantwoorden van landgebonden vragen in individuele dossiers. Hiertoe doen de researchers en hun assistenten een beroep op een uitgebreid netwerk van internationale contacten.

Daarnaast selecteren, verzamelen en analyseren zij alle relevante informatie over de herkomstlanden. Deze informatie wordt op een efficiënte en gestructureerde manier aangeboden in de vorm van thematische rapporten.

Indien er onvoldoende informatie over een land van herkomst te vinden is, wordt er in overleg met de commissaris-generaal een zending georganiseerd naar dat land. Deze missies hebben tot doel informatie ter plaatse te vergaren (fact finding) en een lokaal contactennetwerk uit te bouwen (networkbuilding).

Door het beperkte budget zijn er slechts enkele kleine of één grote zending naar de landen van herkomst per jaar mogelijk. De fact finding missions hebben hun nut in het verleden reeds bewezen en zijn een uitstekende middel om aan recente informatie te komen en een netwerk van contacten uit te bouwen.

Missies naar landen van herkomst in 2004

Georgië en Rusland	maart	Verkiezingswaarnemingen met aansluitende missie
Libanon	juni	Informatievergaring over vluchtelingenkampen
DR Congo	juni - juli	ARGO-project gefinancierd door de Europese Commissie
Pakistan	september	Rechtssysteem
Rwanda - Burundi	oktober - november	Informatievergaring in Kigali

Documentair intranet

Het project rond de uitbouw van een documentair intranet voor het CGVS waarvoor in 2002 en 2003 de basis werd gelegd, werd in 2004 verder uitgewerkt en gebruiksklaar gemaakt. De doelstelling bestond erin tegen de jaarwisseling 2004-2005 een systeem te kunnen aanbieden dat tegemoet kon komen aan de behoeften op het vlak van informatie-uitwisseling. Het documentair intranet kreeg de naam Glo.be, wat een verwijzing inhoudt naar zowel het Belgische als het wereldomvattende karakter van deze virtuele bibliotheek.

Het doel van het project is het stroomlijnen van de kennisuitwisseling tussen de verschillende diensten van het CGVS, met als zwaartepunt het elektronisch beschikbaar stellen van informatie over de politieke en mensenrechtensituatie in de herkomstlanden van kandidaat-vluchtelingen.

De informatie wordt aangeboden volgens een thematische onderverdeling die is overgenomen uit de vroegere mappen van de bibliotheek en waarmee de gebruiker reeds vertrouwd is. Bovendien biedt een geavanceerde zoekmachine de mogelijkheid om "full text" te zoeken en om parameters in te geven waardoor zoekopdrachten verfijnd kunnen worden. Zo krijgt de gebruiker op een eenvoudige manier toegang tot een "wereld vol informatie".

Het inscannen van de uit de "papierbibliotheek" gerecupereerde informatie werd via een in 2003 onderhandelde aanbesteding uitbesteed. Dezelfde externe dienstverlener plaatste de elektronische versie van de ingescande documenten op het intranet. Op die manier werden voor het jaareinde ongeveer 26.000 documenten verwerkt.

Er werd professionele software aangekocht voor het inscannen van documenten en het omzetten van de ingescande beelden in voor de zoekmachine herkenbare tekst (optical character recognition – OCR).

Naast de Documentatie- en Researchdienst (Cedoca), hebben ook de Juridische Dienst en de Dienst Communicatie/HRM een vaste plaats verworven op het intranet. Deze diensten bieden informatie aan betreffende de juridische aspecten van de asielprocedure, dienstnota's, het personeelsblad "Horizon", enz.

Het jaar werd afgesloten met een beschikbaar volume van om en bij de 35.000 documenten. De voorbereidingen voor de vorming van de dossierbehandelaars van het CGVS werden opgestart.

Bibliotheek

De bibliotheek van Cedoca wordt gemeenschappelijk gebruikt door de drie asielinstanties. Ze is hoofdzakelijk gespecialiseerd in informatie over de herkomstlanden. Daarnaast zijn er ook meer algemene werken te vinden over asiel- en vreemdelingenrecht.

Momenteel telt de bibliotheek al meer dan 4.000 boeken en rapporten. Daarnaast is de bibliotheek geabonneerd op een honderdtal nationale en internationale tijdschriften en dagbladen. Er is tevens een uitgebreide kaarten- en videocollectie. Deze informatie is ook terug te vinden op het documentair intranet.

In 2004 werd een bibliotheekbeheersysteem aangekocht, BIBIS genaamd, dat de mogelijkheid biedt om:

- de aankopen te beheren (bestelbonnen, herinnering aan de leveranciers enz.);
- de uitleenprocedure te beheren (registratie van de uitgeleende werken, sturen van een herinnering indien de werken te laat worden teruggebracht enz.);
- gecomputeriseerde toegang tot de bibliotheekcatalogus te verlenen in de vorm van een webpagina waarmee opvragingen in de databank kunnen worden uitgevoerd.

Sinds half 2004 is dit nieuwe systeem operationeel. Geleidelijk aan wordt de volledige bibliotheekcatalogus in het systeem geplaatst. Wanneer in 2005 de werkzaamheden voldoende gevorderd zijn, zullen alle medewerkers toegang krijgen tot het nieuwe bibliotheekbeheersysteem.

4. INTERNATIONALE BETREKKINGEN

De problematiek inzake vluchtelingen en asielzoekers heeft van nature een internationale dimensie, zodat regelmatige internationale contacten noodzakelijk zijn. Deze contacten vinden hoofdzakelijk plaats in het kader van de Europese Unie. Daarnaast bestaan er ook meer informele intergouvernementele fora, waarbij niet alleen de lidstaten van de Europese Unie maar ook derde landen en internationale organisaties betrokken zijn.

a. Samenwerking op het vlak van de Europese Unie

Eurasil

Eurasil is een werkgroep binnen het kader van de Europese Unie waar experts van de asielinstanties van de lidstaten en externe experts (vb. HCV, IOM) op informele wijze met elkaar overleg plegen en gegevens en informatie uitwisselen. Per jaar worden er 5 à 6 vergaderingen gepland, waar naast meer algemene informatie ook specifieke herkomstlanden of horizontale thema's aan bod komen. Vermits uitwisseling van expertise de kerntaak van EURASIL vormt, werd in 2004 besloten dat het nuttig kon zijn ook niet-lidstaten meer systematisch op de vergaderingen uit te nodigen. Het gaat hier om Canada, IJsland, Noorwegen, de VS en Zwitserland.

In 2004 werden de volgende herkomstlanden van asielzoekers besproken: de Russische Federatie (Tsjetsjenië), Nigeria, Armenië en Azerbeidzjan, Moldavië, Oekraïne en Wit-Rusland. Daarnaast werden de volgende horizontale thema's besproken: de niet-begeleide minderjarige asielzoekers, de doodstraf en de voorbereiding van een handboek inzake beroepsprocedures.

Argo

In 2002 lanceerde de Europese Commissie een nieuw actieprogramma ARGO genaamd, ter bevordering van de administratieve samenwerking binnen de Europese Unie op gebied van asiel, visa, immigratie en buitengrenzen. In 2002-2003 nam het Commissariaat-generaal, in samenwerking met de Nederlandse, Poolse en Tsjechische zusterorganisaties, voor het eerst deel aan een ARGO-project i.v.m. de herkomstbepaling van Tsjetsjeense asielzoekers.

In mei 2004 kreeg het CGVS het groen licht om, samen met de Franse en Zwitserse asielinstanties, een project uit te werken rond de ontwikkeling van een gemeenschappelijk referentiekader voor de behandeling van asielaanvragen ingediend door onderdanen van de DR Congo. Enkele dossierbehandelaars en CEDOCA-researchers voerden in dit kader fact finding missions uit in de DR Congo.

Harmonisatie asielbeleid

Het Verdrag van Amsterdam (1997) bepaalt dat er inzake de asielmateries binnen 5 jaar:

- een regeling moet worden getroffen ter bepaling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor het onderzoek van de asielaanvraag;

- een aantal minimumnormen worden vastgelegd inzake:
 - het onthaal van asielzoekers,
 - de voorwaarden waaraan een vluchteling moet voldoen om het statuut te verwerven;
 - de asielprocedure;
 - de tijdelijke bescherming in geval van een massale instroom;
 - de subsidiaire bescherming als aanvulling op de bescherming die het Verdrag van Genève biedt.

De voorstellen werden in de eerste plaats grondig door experts besproken in de werkgroep "ASIEL". Via een aantal tussenstadia (SCIFA, COREPER) werden ze ten slotte ter goedkeuring aan de Raad van Ministers voorgelegd.

Met uitzondering van de asielprocedurerichtlijn, zijn er inmiddels definitieve teksten aangenomen over alle in het Verdrag aangestipte materies. De Dienst Internationale Betrekkingen van het Commissariaat-generaal is actief betrokken bij de fora waar werk wordt gemaakt van de harmonisatie alsook bij de noodzakelijke omzetting van de asielgerelateerde richtlijnen naar Belgisch recht.

b. Samenwerking op multilateraal vlak

IGC (Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee & Migration Policies) is een forum, gevestigd in Genève, dat geregeld vertegenwoordigers van Europa (waaronder België), de VS, Canada en Australië samenbrengt voor discussie en informatie-uitwisseling i.v.m. asiel, terugkeer, mensenhandel, landen van herkomst, immigratie, veiligheid, biometrie en technologie enz ... Medewerkers van het Commissariaat-generaal namen in de loop van 2004 deel aan de werkgroepen Asiel, Data en Country of Origin Information (COI), de uitsluitingsclausule en de multidisciplinaire workshops over Irak, Somalië en Wit-Rusland. De commissaris-generaal nam deel aan de Steering Group.

Op Belgisch niveau coördineert de Dienst Internationale Betrekkingen van het Commissariaat-generaal de deelname aan de IGC-activiteiten van andere betrokken instanties (Dienst Vreemdelingenzaken, Fedasil,...).

Daarnaast nam het Commissariaat-generaal ook deel aan het zogenaamde **A8-overleg**. De A8 is een informele groep waarvan Duitsland, Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Zweden, Zwitserland en sinds 2002 ook België deel uitmaakt. Deze A8-vergaderingen vinden tweemaal per jaar plaats in één van de 6 landen om beurtrol. Ze hebben tot doel om een informele samenwerking te versterken door het uitwerken van gemeenschappelijke projecten, het uitwisselen van informatie en het bespreken van belangrijke thema's inzake asiel.

Op de agenda in 2004 stond en o.a. Irak, Nigeria, de toetreding van de nieuwe lidstaten en samenwerking met internationale organisaties. Daarnaast werd er uitvoerig ingegaan op COI-units management.

c. Bilaterale contacten

Uiteraard zijn er voortdurend formele en informele contacten met buitenlandse collega's met het oog op informatie-uitwisseling over zowel de situatie in de landen van oorsprong, als de gehanteerde maatstaven bij de beoordeling van asielaanvragen. Zo werkt Cedoca intensief samen met de documentatie- en researchcentra van Duitsland, Denemarken, Zwitserland, Frankrijk, Nederland en het Verenigd Koninkrijk.

In 2004 mocht het CGVS ook geregeld buitenlandse collega's ontvangen, waarmee er interessante gedachtewisselingen plaatsvonden en samenwerkingen konden worden uitgebouwd. Naast een aantal West-Europese collega's, kwam er ook een Poolse, Canadese, tot zelfs een Zuid-Koreaanse delegatie naar Cedoca.

5. JURIDISCHE ONDERSTEUNING

Het CGVS beschikt over een Juridische Dienst die is opgesplitst op taalbasis wegens de soms verschillende benaderingswijze van de materie door de Franstalige en de Nederlandstalige Kamers van de Raad van State.

Verdediging van de bij de Raad van State aangevochten bevestigende beslissingen tot weigering van verblijf

Asielzoekers kunnen tegen een bevestigende beslissing tot weigering van verblijf in beroep gaan bij de Raad van State. Zij kunnen de schorsing en/of vernietiging van de bevestigende beslissing tot weigering van verblijf vragen.

In tegenstelling tot vele andere administraties doet het CGVS voor de verdediging van de bij de Raad van State aangevochten bevestigende beslissingen geen beroep op advocaten maar op medewerkers van de Juridische Dienst.

Aantal beroepen ingediend bij de Raad van State tegen de bevestigende beslissingen tot weigering van verblijf van het Commissariaat-generaal

	Aantal negatieve beslissingen CGVS	Aantal verzoeken tot schorsing	Arresten schorsing bevolen	Aantal verzoeken tot nietigverklaring	Aantal vernietigingen bevolen
1993	11.085	1.725	19	604	3
1994	12.512	1.527	48	1.294	31
1995	8.064	1.163	84	1.214	20
1996	9.146	1.426	101	1.287	25
1997	6.021	427	93	398	20
1998	4.244	378	79	507	51
1999	8.337	1.399	46	955	50
2000	12.235	3.092	143	3.392	30
2001	20.637	6.647	102	5.458	101
2002	18.144	8.312	138	6.771	121
2003	13.647	6.169	83	6.238	130
2004	7.250	4.043	47	5.426	158

In 2004 bleef het aantal beroepen (in relatieve cijfers) aanzienlijk hoog, wat echter geenszins een indicator is voor de kwaliteit van de beslissingen. Het indienen van een beroep betekent immers niet noodzakelijk dat er ernstige redenen zijn die het beroep ondersteunen, maar heeft te maken met de volgende redenen:

- Het arrest 43/98 van het Arbitragehof, van 22 april 1998, dat het verlenen van maatschappelijke hulp verplicht aan uitgeprocedeerde asielzoekers die nog niet werden verwijderd door de Dienst Vreemdelingenzaken en van wie het beroep nog hangend is bij de Raad van State.
- De advocaten-stagiairs kunnen eveneens tussenkomen bij de Raad van State, wat de financiële drempel om beroep in te stellen via het pro-Deosysteem verlaagt.
- De tijd die nodig is om een uitvoerbare beslissing te nemen in de ontvankelijkheidsfase is duidelijk verminderd, wat de asielzoekers ertoe aanzet om andere middelen uit te putten om hun verblijf te verlengen.

Intrekking bevestigende beslissingen tot weigering van verblijf

Wanneer de medewerkers van de Juridische Dienst de mening zijn toegedaan dat een bevestigende beslissing tot weigering van verblijf waartegen bij de Raad van State een beroep werd ingediend, de toetsing van de Raad niet zal doorstaan, dan stellen zij aan de commissaris-generaal voor die beslissing in te trekken. Dit kan het geval zijn wanneer bij de behandeling van de aanvraag door het Commissariaat-generaal een administratieve vergissing werd gemaakt of wanneer de bevestigende beslissing van weigering van verblijf een motiveringsgebrek vertoont. De commissaris-generaal beslist of de bevestigende beslissing al dan niet zal worden ingetrokken.

Aantal intrekkingen op voorstel van de Juridische Dienst

Jaar	Aantal
1998	48
1999	80
2000	197
2001	214
2002	384
2003	256
2004	135
Totaal	1.314

Sinds 2003 wordt een daling vastgesteld van het aantal intrekkingen die door de Juridische Dienst worden genomen na de betekening aan het Commissariaat-generaal van een schorsings- of vernietigingsberoep of na een eventuele vraag tot heropening.

6. TOLKEN

Om het horen van de kandidaat-vluchtelingen mogelijk te maken doet het CGVS een beroep op tolken die in het Nederlands, het Frans of, in bepaalde gevallen het Engels (= doeltalen) tolken. Zij worden eveneens ingeschakeld voor het vertalen van allerhande documenten die door de kandidaat-vluchtelingen in het kader van hun asielprocedure worden neergelegd.

Behalve bij deze zuivere tolk- en vertaalopdrachten komt de vertaler-tolk op generlei wijze tussenbeide in de afhandeling van een asioldossier. De taak van de vertaler-tolk verschilt dus van deze van de dossierbehandelaar en is omschreven in een deontologische code.

De rol van de tolk wordt geregeld in het KB tot regeling van de werking van en de rechtspleging bij het Commissariaat-generaal dat op 27 januari 2004 in het Staatsblad is verschenen.

Een gespecialiseerde eenheid binnen het CGVS, de Tolkendienst, zorgt voor de praktische organisatie van de tolk- en vertaalopdrachten.

De asieltolken behoren niet tot het personeelskader van het Commissariaat-generaal maar verrichten hun prestaties op occasionele basis of als zelfstandige. Zij ontvangen voor hun tolk- en/of vertaalprestaties een bij ministerieel besluit vastgelegd jaarlijks geïndexeerd ereloon.

Zoals reeds aangehaald in meerdere voorgaande jaarverslagen, is bovengenoemd sociaal statuut van zelfstandige lang niet altijd optimaal, temeer daar een deel van de asieltolken nog niet vertrouwd is met de nogal complexe wetgeving terzake. De in de loop der jaren door het Commissariaat-generaal genomen initiatieven ter bijschaving van de preciaire situatie, hebben echter nog steeds geen echt tastbaar resultaat opgeleverd.

Enkele statistische gegevens:

	2004
Aantal tolken waarop een beroep werd gedaan	227
Aantal voorgekomen brontalen	88
Aantal dossiers waarvoor bijstand tolk werd gevraagd	17.965
Aantal vertaalde bladzijden	9.506

Tien meest aangevraagde brontalen voor tolkprestaties in 2004	Tien meest aangevraagd brontalen voor vertaalprestaties in 2004
1. Russisch	1. Russisch
2. Farsi (Perzisch)	2. Farsi (Perzisch)
3. Lingala	3. Arabisch
4. Arabisch	4. Nepali
5. Albanees	5. Albanees
6. Kinyarwanda	6. Urdu
7. Armeens	7. Turc
8. Servo-Kroatisch	8. Servo-Kroatisch
9. Koerdisch	9. Tibetaans
10. Nepali	10. Bengali

7. UITREIKING VAN DOCUMENTEN

De Vreemdelingenwet⁵ bepaalt dat de commissaris-generaal aan erkende vluchtelingen administratieve documenten⁶ uitreikt die normaal door hun nationale overheden zouden worden uitgereikt.

Opgemerkt wordt dat deze documenten **niet** worden uitgereikt aan kandidaat-vluchtelingen.

Volgende documenten en getuigschriften werden uitgereikt:

1. Het vluchtelingenattest de vroegere vluchtelingenkaart werd in februari 2003 afgeschaft en vervangen door een « vluchtelingenattest »). Dit attest wordt met het oog op de inschrijving in de gemeente afgeleverd.

2. Akten van burgerlijke stand

- getuigschriften van geboorte (voor aanvraag Belgische nationaliteit, huwelijk, gemeente, studies...)
- getuigschrift van identiteit (verbetering van identiteitsgegevens)
- getuigschrift van huwelijk (voor aanvraag Belgische nationaliteit, gemeente, aankoop woning, arbeidscontract)

⁵ Artikel 57/6, vierde lid.

⁶ Omschreven in artikel 25 van het Vluchtelingenverdrag en artikel 25 van het Verdrag van New York betreffende de status van staatlozen.

3. Attesten betreffende de status van vluchteling

Deze attesten zijn nodig voor:

- naturalisatieaanvragen
- aanvraag reisdocumenten
- studiebeurzen
- kinderbijslag
- herinschrijving in de gemeente

4. Vrijstellingen van echtverklaring

5. Afstand van de status van vluchteling

(inclusief omwille van verkrijging van de Belgische nationaliteit)

In 2004 werden de volgende documenten uitgereikt:

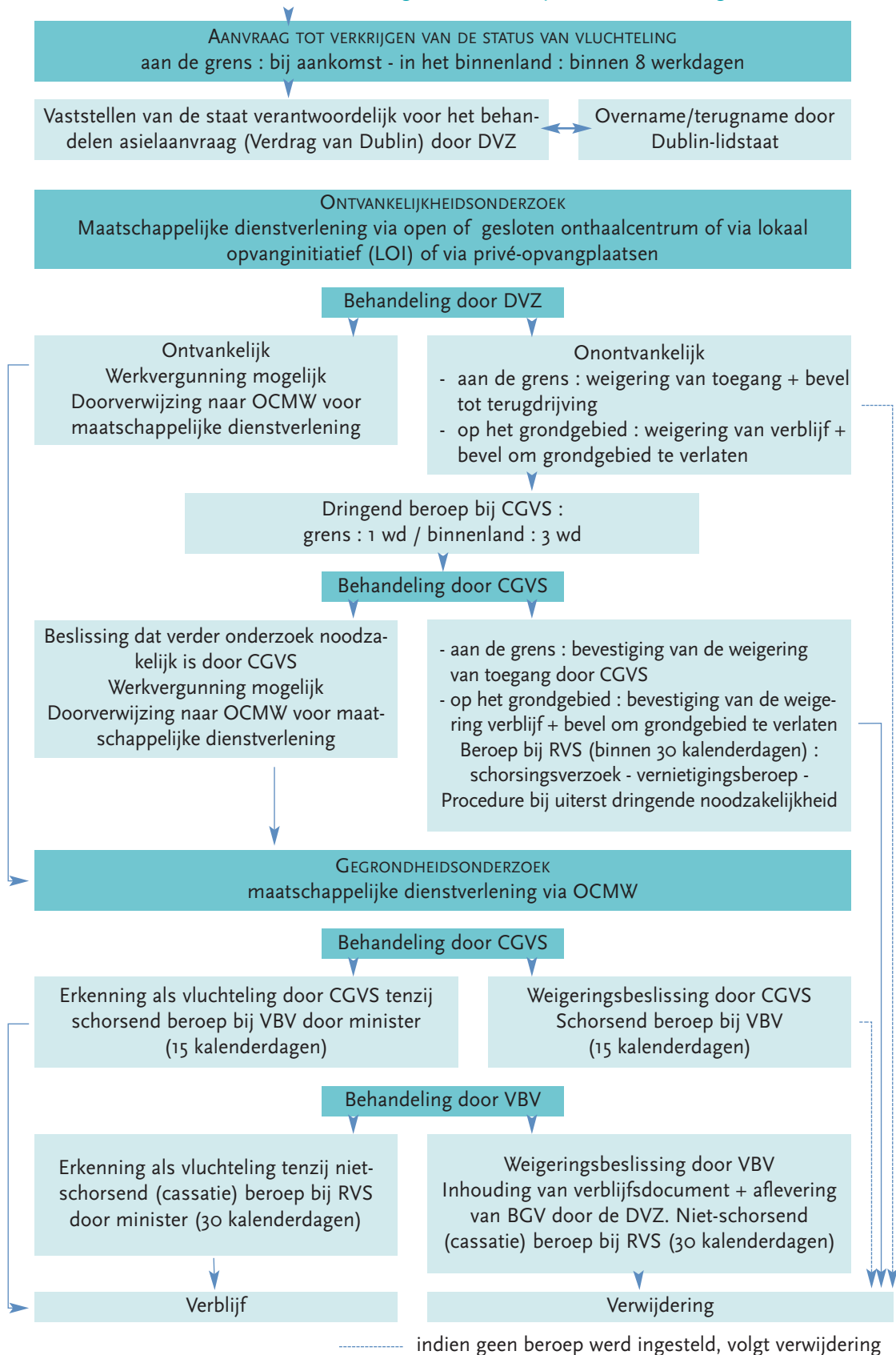
Akten van burgerlijke stand	6.689
Attesten	8.771
Echtverklaringen	1
Verklaringen van afstand van de status	25
TOTAAL	15.486

Afkortingen

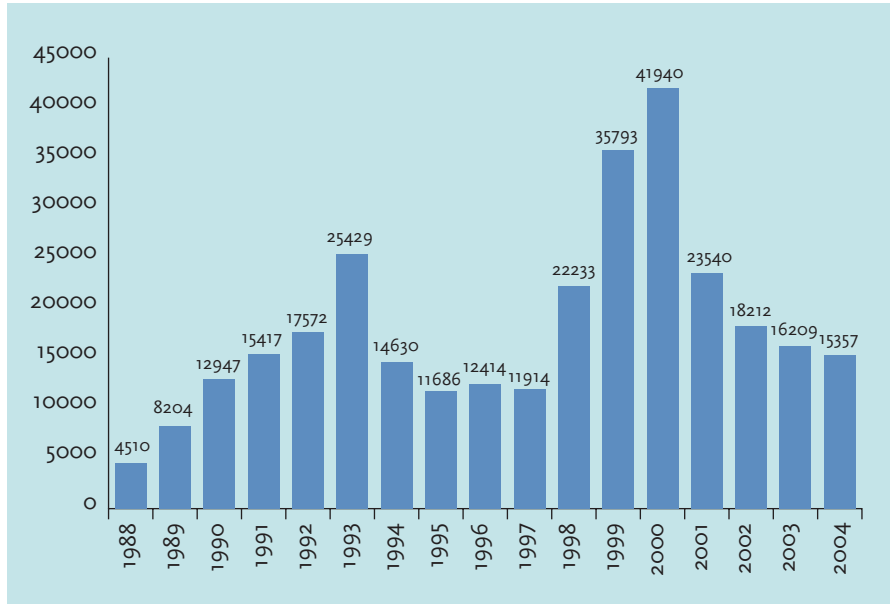
Cedoca	Documentatie- en Researchdienst
CGVS	Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen
COI	Country of Origin Information
COREPER	Comité des représentants permanents
DVZ	Dienst Vreemdelingenzaken
FOD	Federale Overheidsdienst
HCV	Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties
IGC	Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee & Migration Policies
IOM	Internationale Organisatie voor Migratie
KLC	Kennis- en Leercentrum
RvS	Raad van State
SCIFA	Strategic Committee on Immigration, Frontiers and Asylum
VBV	Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen

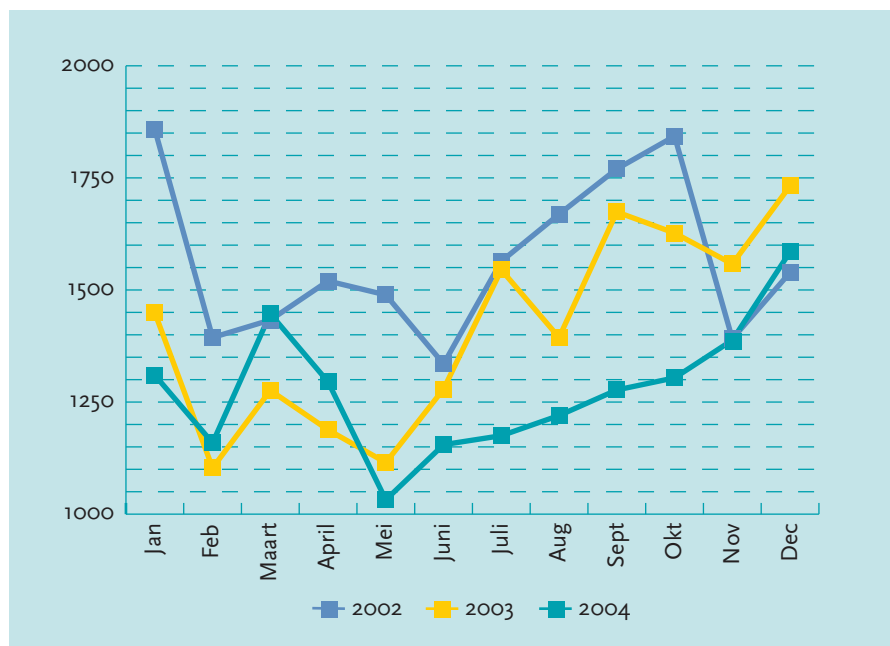
Schematische voorstelling van de asielpcedure in België

Asielaanvragen per jaar in België (Bron: DVZ)

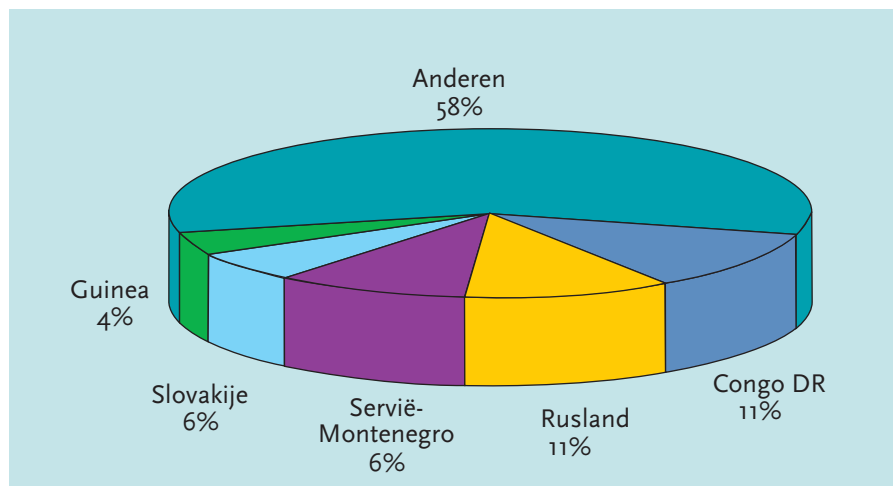
Asielaanvragen in België 2002-2004 (Bron: DVZ)

Top 5 herkomstlanden 2004 in België

(Bron: DVZ)

Aantal asielaanvragen : 15.357

Herkomstlanden asielzoekers in België in 2004 (Bron: DVZ)

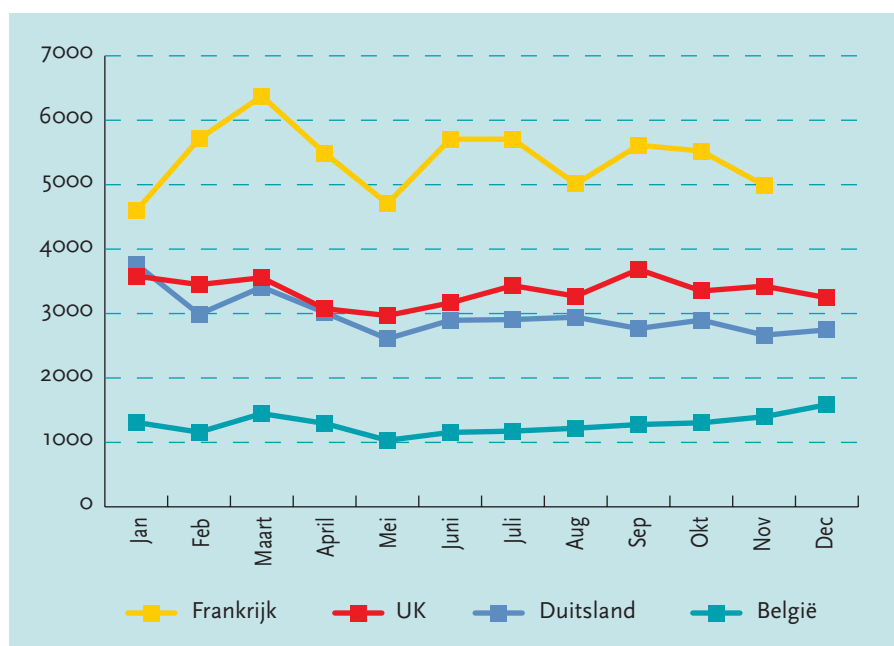
Land van herkomst	2004
Afghanistan	287
Albanië	255
Algerije	357
Angola	286
Armenië	477
Australië	2
Azerbeidzjan	117
Bangladesh	39
Benin	14
Bhutan	11
Bosnië-Herzegovina	109
Brazilië	5
Bulgarije	259
Burkina-Faso	20
Burundi	199
Cambodja	7
Canada	1

Land van herkomst	2004
Centraal-Afrikaanse Rep.	6
Chili	1
China	208
Colombia	26
Congo DR	1.471
Congo PR	39
Cuba	8
Djibouti	104
Dominicaanse Rep.	1
Duitsland	1
Egypte	13
El Salvador	3
Equador	3
Equatoriaal-Guinee	2
Eritrea	24
Estland	1
Ethiopië	45

Land van herkomst	2004
Frankrijk	2
Gabon	12
Gambia	7
Georgië	211
Ghana	15
Groot-Brittannië	2
Guatemala	5
Guinee	565
Guinee-Bissau	7
Haïti	3
Hongarije	87
Indië	204
Indonesië	4
Irak	388
Iran	512
Israël	35
Ivoorkust	337
Jemen	12
Jordanië	11
Kameroen	506
Kazachstan	32
Kenia	7
Kirgizië	39
Kroatië	12
Letland	11
Libanon	115
Liberia	94
Libië	20
Litouwen	30
Macedonië	175
Madagaskar	8
Mali	14
Marokko	46
Mauritanië	186
Moldavië	67
Mongolië	82
Mozambique	2
Myanmar	15
Nederland	6
Nepal	373

Land van herkomst	2004
Niger	133
Nigeria	177
Noord-Korea	2
Oeganda	6
Oekraïne	82
Oezbekistan	43
Onbepaald	154
Pakistan	308
Palestina	12
Panama	1
Polen	22
Portugal	2
Roemenië	154
Rusland	1.361
Rwanda	427
Senegal	17
Servië-Montenegro	1.294
Sierra Leone	90
Slovakije	730
Soedan	115
Somalië	139
Spanje	1
Sri Lanka	57
Staatlozen	2
Suriname	1
Syrieë	182
Tadzikistan	11
Tanzania	7
Togo	331
Tsjaad	18
Tsjechië	76
Tunesië	11
Turkije	561
Turkmenistan	3
Venezuela	2
Vietnam	18
Wit-Rusland	141
Zimbabwe	5
Zuid-Afrika	1
Totaal	15.357

Asielaanvragen per maand in Europa in 2004 (bron: IGC)

Evolutie meervoudige asielaanvragen (Bron: CGVS)

Jaar	Aantal meervoudige aanvragen	Totaal aanvragen	%
1988	4	4.510	0,1%
1989	19	8.204	0,2%
1990	48	12.947	0,4%
1991	81	15.417	0,5%
1992	112	17.572	0,6%
1993	218	26.429	0,8%
1994	463	14.630	3,2%
1995	551	11.686	4,7%
1996	796	12.414	6,4%
1997	1.165	11.914	9,8%
1998	2.452	22.233	11,0%
1999	2.334	35.793	6,5%
2000	1.528	41.940	3,6%
2001	1.238	23.540	5,3%
2002	1.291	18.212	7,1%
2003	1.601	16.209	9,9%
2004	1.756	14.828	11,8%
Totaal	15.657	308.478	5,1%

Evolutie asielaanvragen : grens-binnenland
(percentage)
(Bron: CGVS)

	Binnenland	Grens
1988	86,94%	13,06%
1989	87,07%	12,93%
1990	93,88%	6,12%
1991	98,38%	1,62%
1992	98,47%	1,53%
1993	95,39%	4,61%
1994	92,29%	7,71%
1995	92,41%	7,59%
1996	91,84%	8,16%
1997	90,80%	9,20%
1998	94,48%	5,52%
1999	95,95%	4,05%
2000	96,47%	3,53%
2001	93,80%	6,20%
2002	96,88%	3,12%
2003	96,78%	3,22%
2004	97,09%	2,91%

Evolutie asielaanvragen :
grens-binnenland
(Bron: CGVS)

	Binnenland	Grens
1988	3.921	589
1989	7.145	1.061
1990	12.158	792
1991	15.169	249
1992	17.312	269
1993	25.255	1.220
1994	13.507	1.129
1995	10.801	888
1996	11.407	1.013
1997	10.823	1.096
1998	21.018	1.228
1999	34.374	1.452
2000	40.512	1.481
2001	22.090	1.468
2002	17.611	570
2003	15.710	522
2004	14.398	432

Toepassing van het Dublin-verdrag vanaf 1997
(Bron: CGVS)

Jaar	Totaal aanvragen	Dublin	%
1997	11.914	26	0,22%
1998	22.235	70	0,31%
1999	35.798	66	0,18%
2000	41.945	62	0,15%
2001	23.542	116	0,49%
2002	18.197	829	4,56%
2003	16.267	969	5,96%
2004	14.828	950	6,41%

Verantwoordelijke uitgever

Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen
Dirk Van den Bulck, commissaris-generaal
Koning Albert II-laan 6 te 1000 Brussel
cgvs.info@ibz.fgov.be

Algemene coördinatie

Caroline Ingelbrecht

Redactie

François Bienfait
Dirk Van den Bulck
Eric Anciaux
Arlin Bagdat
Frank Carpentier
Hedwige de Biourge
Virginie Dethy
Emmanuel Di Pretoro
Quentin Druart
Dries Hanouille
Anita Jans
Jan Jansen
Elisabeth Maertens
Luc Quintyn
Pascal Robaey
Sofie Senesael
Bart Theunis
Steven Van der Poten
An Vandeven
Tom Van Haelst
Eva Vissers

Statistieken

Frank De Neve
Marleen Leroy
Colette Jouant

Lay-out

Joh. Enschedé Van Muyswinkel

Vertaling

Andy De Staercke
Hans Hoebeke
Caroline Pelzer
Annelies Robberechts
Etienne Waroquier

North Gate I
Koning Albert II-laan 6
1000 Brussel
www.belgium.be/cgvs

cgvs.info@ibz.fgov.be
Tel ++32-2-205 51 11
Fax ++32-2-205 51 15